- зростає роль вкладів фізичних осіб, частка яких у загальній сумі ресурсів за чотири роки збільшилася на 5,2 %. На сьогодні кошти населення є основною складовою ресурсної бази українських банків – за рахунок них на кінець 2013 р. було сформовано майже 34 % банківських ресурсів;
- на 0,5 % протягом аналізованого періоду зросла частка власного капіталу банків, що свідчить про значне зниження ролі залучених коштів під час формування банківських ресурсів;
- частка інших залучених ресурсів (до яких відносимо боргові цінні папери, емітовані банками, нараховані витрати, відстрочені податкові зобов'язання) має незначну динаміку коливання 14,9 % у 2010 році та 16,3 % у 2013 році.
- частка позичених на міжбанківському ринку коштів протягом 2010-2013 рр. значно зменшилася – від 26,5 % у 2010 р. до 16,3 % у 2013 р.

Висновки. У структурі кредитних ресурсів банківських установ України протягом останніх років спостерігаються такі тенденції: відбувається зменшення участі кредитних ресурсів у створенні ВВП країни (окрім 2014 р., в якому частка кредитів зростає до 95 % від ВВП, але не за рахунок значного зростання обсягу кредитних ресурсів, а у зв'язку зі зменшенням ВВП країни); у структурі кредитів за секторами економіки переважає частка резидентів країни (96-99 % до сукупних валових кредитів); у структурі кредитів за географічним розподілом до сукупних валових кредитів абсолютно переважає частка кредитів для внутрішньої економіки (96-99 %); зростає частка кредитів для країн з економікою, що розвивається, враховуючи Китай (до 2,3 % від обсягу сукупних валових кредитів у 2014 р.); зменшується частка кредитів в іноземній валюті; у структурі джерел формування кредитних ресурсів переважають надходження у вигляді частки коштів суб'єктів господарювання та фізичних осіб.

Незважаючи на закріплення позитивних тенденцій у динаміці та структурі кредитних ресурсів банків, невирішені проблеми не втратили своєї актуальності. До них, передусім, належать низький рівень ресурсної бази і перевага коротких пасивів. Це може призвести банківський сектор до ризику втрати ліквідності, підвищення кредитного та ринкового ризиків. Внаслідок цього банки мають обмежені можливості щодо кредитування фінансового сектору економіки і населення, забезпечення достатнього рівня довіри клієнтів і вкладників.

Література

1. Сакс Дж. Економіка перехідного періоду. Уроки для України / Сакс Дж., Пивоварський О. – К. : Вид-во "Основи", 1996. – 345 с.

2. Коцовська Р. Операції комерційних банків / Р. Коцовська, В. Ричаківська, Г. Табачук, Я. Грудзевич, М. Вознюк. – Вид. 4-ге, [перероб. та доп.]. – К. : Вид-во "Алерта", 2004. – 500 с.

3. Бюлетень Національного банку України № 1/2015 (262) // Офіційний сайт НБУ. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://bank.gov.ua/doccatalog/document? id=13617293.

4. Україна: Індикатори фінансової стійкості та довідкові дані 2008-2014 рр. // Офіційний сайт НБУ. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.bank.gov.ua / doccatalog/document? id=50772.

5. Дані фінансової звітності банків України за 2007-2013 рр. // Офіційний сайт НБУ. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.bank.gov.ua.

Черничко Т.В., Гливляс Т.М. **Динамика и структура кредитных ресурсов коммерческих банков Украины**

Исследована суть и определены особенности кредитной деятельности банков, использованы статистические методы анализа кредитных операций. Рассмотрены особенности кредитных отношений в кризисный период и проведена оценка влияния динамики кредитных ресурсов коммерческих банков на развитие финансового рынка Украины. Проанализированы основные функции кредита в современных условиях. Проанализирована динамика объемов кредитов и ВВП с целью определения участия кредитных ресурсов в процессе материального производства. Проанализирована динамика кредитных ресурсов по секторам экономики и географическому распределению. Выявлены проблемы, которые возникают в процессе кредитования, и доказано их влияние на развитие финансового рынка Украины. Определено, что в структуре кредитов по географическому распределению преобладающей является долевое участие кредитов для внутренней экономики; растет частица кредитов для стран с развивающейся экономикой; уменьшается частица кредитов в иностранной валюте; в структуре источников формирования кредитных ресурсов преобладающими являются поступления в виде долевого участия средств субъектов хозяйствования и физических лиц.

Ключевые слова: банки, кредиты, кредитная деятельность, статистические методы, кредитные операции, риски, финансово-экономический кризис, прибыль.

Chernychko T.V, Hlyvlyas T.N. **The Dynamics and Structure of Credit Resources of Ukraine's Commercial Banks**

The essence is investigated and peculiarities of banks credit activities are defined. Statistical methods of credit transactions analysis have been applied. The purpose of the article is to research the peculiarities of credit relations during the crisis and impact assessment of the credit dynamics of commercial banks in financial market development in Ukraine. The basic credit function in the current conditions is analysed. The dynamics of credits volume and GDP aimed to determine involving credit resources into the process of material production is evaluated. The dynamics of credit by sector and geographic distribution is studied. The problems encountered in the process of lending have been revealed and their impact on the financial market of Ukraine has been proved. It was determined that the credits for the geographical distribution to total loans is absolutely dominant share of loans to the domestic economy; the share of loans in countries with developing economies has been increasing; the share of loans in foreign currency has been reducing; as a proportion of funds of entities and individuals are predominant in the structure of the sources of credit resources.

Keywords: banks, credits, credit activities, statistical methods, credit transactions, risks, financial crisis, profit.

УДК 339.138

Доц. В.Р. Шевчук, канд. екон. наук – Львівський НУ ім. Івана Франка; директор В.Є. Кондратьєва – ТзОВ "Аудиторська компанія міжнародні стандарти"

ПЕРЕДУМОВИ ТА ПЕРЕВАГИ (НЕДОЛІКИ) АУТСОРСИНГУ ПОСЛУГ ІЗ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

Визначено передумови надання аутсорсингу внутрішнього аудиту як для потенційних клієнтів-замовників, так і для аудиторських фірм-аутсорсерів шляхом аналізу останніх досліджень вітчизняних авторів та нормативних актів. Розкрито роль аутсорсингу внутрішнього аудиту для фінансових установ, для яких впровадження внутрішнього аудиту в Україні є обов'язковим. Охарактеризовано переваги застосування аутсорсингу бізнес-процесу внутрішнього аудиту для вітчизняних підприємств та виділено його недоліки, що можуть ускладнювати або й унеможливлювати його впровадження за певних умов та обставин.

Ключові слова: внутрішній аудит, аутсорсинг, аутсорсер, аудиторська фірма, клієнт, замовник, бізнес-процес, фінансова установа.

Постановка проблеми. Посилення конкурентної боротьби на фоні загальних кризових явищ в економіці України спонукає вітчизняні підприємства

до пошуку способів підвищення ефективності діяльності шляхом удосконалення їхніх бізнес-процесів, зокрема задля оптимізації операційних витрат підприємства. Одним із інструментів підвищення ефективності здійснення бізнес-процесів на підприємстві є передача традиційно неключових функцій організації зовнішнім виконавцям-аутсорсерам, важливе місце серед яких на ринку займають аудиторські фірми. На сьогодні бухгалтерський аутсорсинг, як один з видів послуг, який надається аудиторськими компаніями, є явищем звичним і поширеним. Водночас не менш важливим з точки зору підвищення ефективності та економії витрат для підприємства є бізнес-процес внутрішнього аудиту, впровадження якого для частини суб'єктів господарювання в Україні на сьогодні є обов'язковим. Аутсорсинг послуг з внутрішнього аудиту сьогодні є цілком не дослідженою проблемою, як щодо переваг (недоліків) для вітчизняних підприємств, так і передумов здійснення його аудиторськими фірмами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд останніх досліджень і публікацій стосовно зазначеної проблеми дав змогу встановити, що на сьогодні практично немає досліджень з аутсорсингу послуг із внутрішнього аудиту.

Питання фінансового аутсорсингу досліджували такі українські науковці: Л.С. Безручук, О.В. Білоцерківський, О.В. Дідух, Г.С. Кесарчук, С.М. Лайчук, Т.М. Остапенко, Г.О. Партин, А.Ю. Перетятько, О.В. Писарчук, А.М. Поплюйко, А.О. Саінчук, Л.С. Скакун, Ю.Ю. Чудновець, І.А. Яртим. Однак, попри ґрунтовний аналіз можливостей використання фінансового аутсорсингу на підприємствах України, О.В. Білоцерківський і Ю.Ю. Чудновець **[**1**]**, окреслюючи коло послуг з фінансового аутсорсингу, не виділяють аутсорсинг внутрішнього аудиту.

Крім цього, більшість досліджень стосуються бухгалтерського аутсорсингу, зокрема Л.С. Безручук, С.М. Лайчук **[**2**]**, Г.С. Кесарчук **[**3**]**, А.М. Поплюйко **[**4**]**, О.В. Писарчук, І.А. Яртим **[**5**]** розглядають його переваги і недоліки; А.Ю. Перетятько **[**6**]**, Л.С. Скакун **[**7**]**, Т.М. Остапенко **[**8**]**, Г.О. Партин, О.В. Дідух **[**9**]**, А.О. Саінчук **[**10**]** зосереджують увагу на оцінюванні економічної доцільності бухгалтерського аутсорсингу для підприємства-замовника. Водночас бракує досліджень, які розглядали б передумови аутсорсингу внутрішнього аудиту як для клієнта-замовника, так і аудиторської фірми-аутсорсера, а також розкривали його переваги (недоліки).

Отже, недостатня розробленість наукових положень і практичних рекомендацій щодо впровадження аутсорсингових послуг з внутрішнього аудиту підтверджує актуальність і значущість цього дослідження.

Мета дослідження – визначити передумови надання аутсорсингових послуг із внутрішнього аудиту аудиторськими фірмами в Україні, а також дослідити переваги (недоліки) цього виду фінансового аутсорсингу для клієнта-замовника.

Основний матеріал. Аутсорсинг внутрішнього аудиту можна розглядати як одну з послуг фінансового аутсорсингу, під яким зазвичай розуміють передачу сторонній фірмі будь-яких функцій, здійснення яких потребує прийняття рішень у галузі фінансів та оподаткування **[**1**]**. Передумови надання аутсорсингових послуг з внутрішнього аудиту аудиторськими фірмами в Україні можна розділити на такі, що: 1) спричинені об'єктивними потребами з боку

клієнтів-замовників; 2) виникають з можливостей та ресурсного потенціалу аудиторських фірм-аутсорсерів.

Щодо потенційних замовників аутсорсингу внутрішнього аудиту, то ними передусім є компанії та корпорації, на які поширюється дія Закону "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг". Адже ст. 15-1 "Внутрішній аудит (контроль)" Закону України від 02.06.2011 р., № 3462-VI "Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання ринків фінансових послуг" **[**11**]** визначено обов'язковість утворення у своєму складі вищим органом управління або наглядовою радою фінансової установи структурного підрозділу або визначення окремої посадової особи для проведення внутрішнього аудиту (контролю).

Згідно зі зазначеним законом внутрішній аудит (контроль) передбачає:

1) нагляд за поточною діяльністю фінансової установи;
2) контроль за дотриманням законів, нормативно-правових актів органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, та рішень органів управління фінансової установи;
3) перевірку результатів поточної фінансової діяльності фінансової установи;
4) аналіз інформації про діяльність фінансової установи, професійну діяльність її працівників, випадки перевищення повноважень посадовими особами фінансової установи;
5) виконання інших передбачених законами функцій, пов'язаних з наглядом та контролем за діяльністю фінансової установи.

Структурний підрозділ або окрема посадова особа, що проводить внутрішній аудит (контроль), підпорядковується наглядовій раді, а в разі, коли законодавством не вимагається обов'язкове утворення наглядової ради, – вищому органу управління фінансової установи та звітує перед ними.

Структурний підрозділ, який проводить внутрішній аудит (контроль), організаційно не залежить від інших підрозділів фінансової установи **[**11**]**. Крім цього, розпорядженням Нацкомфінпослуг від 05.06.2014 р., № 1772 "Про затвердження Порядку проведення внутрішнього аудиту (контролю) у фінансових установах" **[**12**]** визначено:

1. Організаційну структуру та вимоги до служби внутрішнього аудиту (контролю).
2. Цілі, завдання та функції служби внутрішнього аудиту (контролю).
3. Права, обов'язки та забезпечення діяльності служби внутрішнього аудиту (контролю).
4. Оформлення результатів внутрішнього аудиту (контролю).
5. Конфлікт інтересів.
6. Контроль Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за роботою служби внутрішнього аудиту (контролю).

Зауважимо, що обидва зазначених нормативних акти не містять заборони передачі бізнес-процесу внутрішнього аудиту на аутсорсинг зовнішній компанії. Щодо інших потенційних замовників аутсорсингу внутрішнього аудиту (які не є учасниками фінансового ринку) доцільність часткового або повного аутсорсингу функцій внутрішнього аудиту виникає в таких випадках:

1. Обмеженість власних кадрових ресурсів.
2. Недоцільність створення відділу (посади) внутрішнього аудиту у зв'язку з обмеженням грошових коштів.
3. Необхідність у проведенні разових чи спеціальних проектів з внутрішнього аудиту.

Стосовно аудиторських фірм, теж існує низка передумов, чому вони можуть бути аутсорсерами бізнес-процесу внутрішнього аудиту.

По-перше, скорочення числа суб'єктів обов'язкового аудиту, неплатоспроможність окремих з них, а також посилення вимог з боку АПУ щодо завдань з надання впевненості, що стосуються обов'язкового аудиту фінансової звітності, спонукають аудиторські фірми розвивати інші види аудиторських послуг, зокрема щодо фінансового аутсорсингу бізнес-процесів. Так, за офіційними даними АПУ тільки 291 суб'єкт аудиторської діяльності в Україні (зі 1 326 внесених до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів станом на 29 грудня 2014 р.) відповідає критеріям для проведення обов'язкового аудиту. Відповідно, аудиторські фірми розвивають інші напрями надання послуг, розподіл доходу за якими демонструє табл. 1.

Табл. 1. Розподіл доходу аудиторських фірм за видами послуг у 2011-2013 рр.

Показник	2011		2012		2013	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Всього по Україні надано послуг	1258307,0	100,00	1266826,5	100,00	1314596,3	100,00
Завдання з надання впевненості	670125,4	53,26	674296,2	53,23	653460,0	49,71
Супутні послуги	113157,6	8,99	127912,1	10,10	165473,4	12,59
Інші професійні послуги	470242,6	37,37	460191,4	36,33	493734,8	37,55
Організаційне та методичне забезпечення аудиту	4781,4	0,38	4426,8	0,35	1928,1	0,15

Примітка: опрацювання власне на основі **[**13**]**.

Аутсорсингові послуги аудиторських фірм є складовою частиною показника "Інші професійні послуги", питома вага яких протягом 2011-2013 рр. становила відповідно 37,37 %, 36,33 % і 37,55 %.

Табл. 2. Розподіл доходу аудиторських фірм за видами інших професійних послуг у 2011-2013 рр.

Показник	2011		2012		2013	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Всього по Україні надано інших професійних послуг	470242,6	100,00	460191,4	100,00	493734,8	100,00
Ведення бухгалтерського обліку	129150,3	27,46	146882,0	31,92	151100,3	30,60
Відновлення бухгалтерського обліку	5294,8	1,13	3418,9	0,74	4948,5	1,00
Консультаційні послуги	273510,8	58,16	257764,6	56,01	262582,8	53,18
Консультування з питань оподаткування	133443,6	28,38	129970,9	28,24	114673,7	23,23
Представлення інтересів замовника з питань обліку, аудиту, оподаткування в державних органах, організаціях або в суді	12222,7	2,60	11340,6	2,46	18773,7	3,80
Інші види аудиторських послуг	50064,0	10,65	40785,3	8,86	56329,5	11,41

Примітка: опрацювання власне на основі **[**13**]**.

Згідно з даними табл. 2, питома вага доходу від послуг з ведення бухгалтерського обліку аудиторськими фірмами протягом 2011-2013 рр. була досить

значною: 27,46 %, 31,92 % і 30,60 % відповідно. Більшу питому вагу у складі доходу від інших професійних послуг, а саме: 58,16 % у 2011 році, 56,01 % у 2012 році і 53,18 % у 2013 році, займали тільки консультаційні послуги. Таким чином, аутсорсинг внутрішнього аудиту може посісти достойне місце у складі інших професійних послуг аудиторських фірм в Україні.

По-друге, досвід і кваліфікація працівників аудиторських фірм, а особливо тих, що мають сертифікат аудитора України, дає їм змогу скласти відповідні іспити й отримати міжнародну кваліфікацію "Дипломований внутрішній аудитор", яка присвоюється Інститутом внутрішніх аудиторів. Відповідно, якість внутрішнього аудиту, що надаватиметься аудиторською компанією-аутсорсером, істотно зросте.

Щодо переваг фінансового аутсорсингу загалом, то він дає змогу компанії-замовнику скоротити витрати і значно знизити трудомісткість і видатки на експлуатацію інформаційних систем, сконцентруватися на основних бізнес-процесах компанії, не відволікаючись на допоміжні. Серед переваг аутсорсингу внутрішнього аудиту для клієнта-замовника, варто виділити такі:

1. *Професіоналізм працівників аудиторських фірм*. Якщо роботу виконує велика аудиторська фірма, то вона може змінювати склад аудиторів для здійснення внутрішнього аудиту, використовуючи тих працівників, які найкраще підходять для виконання завдання.
2. *Досвід з організації перевірок*. Оскільки аутсорсер займається тільки аудитом, він, швидше за все, дуже добре вміє управляти аудитом, роблячи це краще працівників компанії-клієнта.
3. *Знання бізнес-процесів*. Аудитор, який перевіряє діяльність багатьох компаній, нагромаджує базу знань про те, як найбільш ефективно виконувати ті чи інші бізнес-процеси, або ж отримує доступ до потрібних знань, отримуючи їх через інших аудиторів своєї фірми.
4. *Оптимізація витрат на утримання внутрішнього аудитора*. Використання групи сторонніх аудиторів тільки для виконання окремих завдань дасть змогу компанії уникнути непродуктивних простоїв працівників відділу внутрішнього аудиту.
5. *Відсутність витрат на наймання і навчання персоналу*. Компанія може уникнути значних витрат на комплектування штату і підвищення кваліфікації працівників відділу внутрішнього аудиту.

Водночас існує низка проблем, які можуть ускладнити, а то й унеможливити передачу бізнес-процесу внутрішнього аудиту аудиторській фірмі-аутсорсеру, а саме:

1. *Вартість*. Головним недоліком використання зовнішньої аудиторської фірми для проведення внутрішнього аудиту є його висока вартість, яка охоплює накладні витрати і чималу норму прибутку.
2. *Навчання*. Деякі компанії використовують внутрішній аудит для підготовки своїх менеджерів, оскільки робота у відділі внутрішнього аудиту дає змогу добре вивчити багато бізнес-процесів у компанії. Скорочуючи цю штатну одиницю, компанія втрачає базу для підготовки майбутніх менеджерів. Щоб вирішити цю проблему і забезпечити активний процес навчання, можна залучити учнів-співробітників до аудиторських груп постачальників.

3. *Досвід*. Кваліфікація аудиторів, що надаються постачальником послуг, може виявитися нижчою від очікуваного рівня. Адже аудиторська фірма зацікавлена залучати до роботи аудиторів-стажерів, щоб ознайомити їх з різними системами бухгалтерського обліку.
4. *Відповідальність*. Керівництво має усвідомити, що тільки воно відповідальне за формування і забезпечення засобів внутрішнього контролю і не може перекладати цю відповідальність на аудиторську фірму-аутсорсера.
5. Незалежність. Аудиторська фірма не може здійснювати завдань з надання впевненості, зокрема з обов'язкового аудиту, для компанії-клієнта послуг з аутсорсингу внутрішнього аудиту.

Таким чином, керівництво компанії має зважити всі переваги і недоліки аутсорсингу внутрішнього аудиту перш ніж прийняти рішення щодо передачі цього бізнес-процесу зовнішній аудиторській фірмі.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, викладене вище дає змогу виділити передумови аутсорсингу внутрішнього аудиту як для потенційних клієнтів-замовників (обов'язковість впровадження внутрішнього аудиту для фінансових установ з боку регулятора, обмеженість власних кадрових ресурсів та недоцільність створення відділу (посади) внутрішнього аудиту у зв'язку з обмеженням грошових коштів), так і для аудиторської фірми-аутсорсера (потреба у розвитку інших видів аудиторських послуг, зокрема щодо фінансового аутсорсингу бізнес-процесів через скорочення числа суб'єктів обов'язкового аудиту, неплатоспроможність окремих з них, а також посилення вимог з боку АПУ щодо завдань з надання впевненості, що стосуються обов'язкового аудиту фінансової звітності, та наявні досвід і кваліфікація працівників аудиторських фірм, що дасть змогу істотно підвищити якість внутрішнього аудиту, що надаватиметься аудиторською компанією-аутсорсером).

Перевагами аутсорсингу внутрішнього аудиту є: професіоналізм працівників аудиторських фірм, досвід з організації перевірок, знання бізнес-процесів, оптимізація витрат на утримання внутрішнього аудитора, відсутність витрат на наймання і навчання персоналу. Серед недоліків аутсорсингу внутрішнього аудиту доцільно зазначити: вартість, навчання, досвід, відповідальність, незалежність.

Подальші дослідження в галузі аутсорсингу внутрішнього аудиту потрібно здійснювати в напрямку розроблення методики його здійснення на підприємстві (політика, процедури, робочі документи тощо), а також його організації (кадри, інформаційні системи тощо).

Література

1. Білоцерківський О.В. Аналіз можливостей використання фінансового аутсорсингу на підприємствах України / О.В. Білоцерківський, Ю.Ю. Чудновець // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі : зб. наук. праць. – 2010. – № 1. – С. 39-49.

2. Безручук С.Л. Переваги та недоліки надання послуг з бухгалтерського обліку / С.Л. Безручук, С.М. Лайчук // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – Сер.: Економічні науки. – Житомир : Вид-во ЖДТУ. – 2009. – Вип. 1 (47). – С. 14-17.

3. Кесарчук Г.С. Бухгалтерський аутсорсинг: поняття, види, переваги та недоліки / Г.С. Кесарчук // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – Сер.: Економіка. – Ужгород : Вид-во УНУ. – 2014. – Вип. 1. – С. 201-204.

4. Поплюйко А.М. Бухгалтерський аутсорсинг: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні / А.М. Поплюйко // Фінанси, облік і аудит : наук.-практ. журнал. – 2011. – Вип. 18. – С. 335-340.

5. Писарчук О.В. Аутсорсінг як альтернативна форма організації бухгалтерського обліку / О.В. Писарчук // Вісник Національний університет водного господарства та природокористування : зб. наук. праць. – Сер.: Економіка. – Рівне : Вид-во НУВГП. – 2011. – Вип. 1(53). – С. 163-168.

6. Перетятько А.Ю. Забезпечення конкурентних переваг підприємства на основі аутсорсингу бізнес-процесів / А.Ю. Перетятько // Комунальне господарство міст : зб. наук. праць. – 2014. – Вип. 113. – С. 209-213.

7. Скакун Л.С. Бухгалтерський облік в умовах аутсорсингу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 / ЖДТУ, 2010. – 20 с.

8. Остапенко Т.М. Аутсорсинг як одна із форм контролінгу витрат / Т.М. Остапенко // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Херсон : Вид-во ХДУ. – 2014. – Вип. 5, ч. 2. – С. 221-225.

9. Партин Г.О. Оцінювання ефективності впровадження аутсорсингових операцій у господарську діяльність підприємств / Г.О. Партин, О.В. Дідух // Міжнародна економічна політика: наук. журнал ДВНЗ "Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – У 2-ох ч. – 2012. – Спецвип. – Ч. 2. – С. 261-268.

10. Саінчук А.О. Аутсорсинг як інструмент мінімізації витрат у проектах / А.О. Саінчук // Управління розвитком складних систем : зб. наук. праць. – 2014. – Вип. 19. – С. 83-92.

11. Закон України від 02.06.2011 р., № 3462-VI "Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання ринків фінансових послуг". [Електронний ресурс]. – Доступний з http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3462-17

12. Розпорядження Нацкомфінпослуг від 05.06.2014 р., № 1772 "Про затвердження Порядку проведення внутрішнього аудиту (контролю) у фінансових установах". [Електронний ресурс]. – Доступний з http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0885-14

13. Звіти АПУ до Кабінету Міністрів України. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.apu.com.ua/zvit-do-kmu.

Шевчук В.Р., Кондратьева В.Е. Предпосылки и преимущества (недостатки) аутсорсинга услуг по внутреннему аудиту

Определены предпосылки аутсорсинга внутреннего аудита как для потенциальных клиентов-заказчиков (прежде всего финансовых учреждений), так и для аудиторских фирм-аутсорсеров путем анализа последних исследований отечественных авторов и нормативных актов. Раскрыта роль аутсорсинга внутреннего аудита для финансовых учреждений, для которых внедрение внутреннего аудита в Украине является обязательным. Охарактеризованы преимущества применения аутсорсинга бизнес-процесса внутреннего аудита для отечественных предприятий и выделены его недостатки, которые могут затруднять или даже делать невозможным его использование при определенных условиях и обстоятельствах.

Ключевые слова: внутренний аудит, аутсорсинг, аутсорсер, аудиторская фирма, клиент, заказчик, бизнес-процесс, финансовое учреждение.

Shevchuk V.R., Kondratyeva V.Ye. The Background and Advantages (Disadvantages) of Internal Audit Outsourcing

The prerequisites for internal audit outsourcing are investigated both in terms of potential customers-clients (mainly financial institutions), and by the audit firms-outsourcers, through the analysis of recent studies of domestic authors and laws. The role of internal audit outsourcing services to financial institutions where the implementation of internal audit in Ukraine is obligatory is defined. We characterize the benefits of internal audit outsourcing for domestic enterprises and highlight its shortcomings, which may complicate or even prevent its implementation under certain conditions and circumstances.

Keywords: internal audit outsourcing, outsourcer, audit firm, client, customer, business process, financial institution.